

sidste Behandling, er den, at jeg ved Veilovens 1ste Behandling gjorde opmærksom paa dette særlige Forhold for Værd, gjorde opmærksom paa, at jeg antog, at disse Specialiteter vilde blive staaende trods den nye Veilov, trods den nye Communallov, og dertil svarede den ærede Underriksminister, at dette var soleklart, og at det ikke alene var Tilfældet med Værd, men ogsaa med enkelte mindre Der, som f. Ex. Ausholt, der havde sit eget Veivæsen og vilde beholde det trods den nye Veilov. Altsaa jeg seer slet ingen Fare i, om der ikke skeer nogen Forandring i Communalloven, hvad der forresten meget godt kan skee, men jeg frygter ikke for, selv om der ikke skeer nogen Forandring, at den Fortolkning skulde blive opstillet, at nu havde Værd mistet den Ret, som man ifjor ved en speciel Lov havde givet den. Det er ikke nogen almindelig Regel, at Undtagelserne falde bort, fordi man giver en almindelig Lov, de aldeles specielt gjældende Normer falde ikke saaledes uden videre bort ved en saadan almindelig Lov; jeg troer ikke, man vil falde paa at sige, at den Specialitet, der er bygget paa Loven af 16de Febr. 1866, er falden bort ved den almindelige Lov, naar ikke et eneste Ord i Loven tyder derpaa. Jeg skal slutte med at anbefale det ærede Thing at stemme for Endringsforslaget, der er en Conseqvens af Thingets egen tidligere Beslutning.

Solstein: Jeg skal kun gjøre en kort Bemærkning angaaende Endringsforslaget til § 9. Jeg troer virkelig, at det berøer paa en Feiltagelse naar man kommer til den Fortolkning, at det efter Lovens Ordlyd, saaledes som den foreligger fra Landstinget, skulde være tilstedt at anvende Naturalarbejde i samme Omraade eller med samme Ret som hidtil. Loven er virkelig undergaaet en factisk Forandring i saa Henseende. Saaledes som Bestemmelsen var i Loven, da den gik herfra, gif den ud paa, at det for Landets Bedkommende var overladt til Sogneforstanderskaberne, om Biveiens Anlæg og Vedligeholdelse skulde skee ved leiede Folk eller ved Vicitation eller ved Naturalarbejde, men Loven, saaledes som den er kommen fra Landstinget, har virkelig faaet en ganske anden Betydning i dette Punkt.

Man er i Landstinget gaaet ud fra at betragte det som ønskeligt at fjerne Naturalarbejde saa meget som muligt, og man har derfor foreskrevet som Regel, at der altid skal anvendes Vicitationsarbejde, eller at Arbejdet skal udføres ved leiede Folk; dette er givet derved, at der først fremstilles, at dette Arbejde skal anvendes for Kjøbstædernes Bedkommende, og dernæst derved, at der siges, at for Landets Biveies Bedkommende skal Arbejdet i Reglen udføres paa en af de ovenangivne Maader. Der er jo ganske vist tilføjet „dog kan vedkommende Sogneforstanderskab, hvor Omstændighederne tale derfor, bestemme, at Naturalarbejde skal anvendes“, men dertil er saa igjen føjet „i samme Omfang som hidtil“. Altsaa er det vistnok givet, at Naturalarbejde ikke kan anvendes i større Omfang end tidligere, og dette vil ubetinget medføre Ulemper for forskjellige Districter i Sylland, hvor man, hvis Communalloven kommer ud, og man altsaa faaer flere Sogne sammendragne under Cet, af hvilke Vicitationsarbejde muligvis har været anvendt i det ene og Naturalarbejde i det andet, vil være udeluffet fra at anvende Naturalarbejde over det hele, selv om man kunde ønske det. Jeg skal forøvrigt indrømme, at det kan være heldigt at anvende et Tryk i denne Henseende, og at det kan være hensigtsmæssigt lidt efter lidt at komme saa meget ind paa Vicitationsarbejde som muligt, men jeg troer dog, at Forholdene mange Steder i Sylland ere saadanne, at det ikke er ønskeligt at gjøre Naturalarbejdets Udførelse umuligt, hvor Forholdene kunne gjøre det ønskeligt at betjene sig deraf. Jeg skal derfor endnu engang paa det Bedste anbefale Endringsforslaget.

Ordføreren: Maatte jeg blot gjøre et Par Bemærkninger ligeoverfor det ærede Medlem for Spandborg Amts 7de Valgtreds (Steenstrup). Det er jo, som det var tydeligt af, hvad jeg før sagde, ingenlunde min Hensigt at sætte mig mod det Forslag, som han har stillet, men jeg vil blot gjøre opmærksom paa, at det neppe forholder sig, som han forudsatte, at Værd, selv om Landcommunalloven kommer ud i den Skikkelse, som den har, vil beholde